

COVID-19 ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ՝ ՌԵՍՈՐՏՆԵՐ, ՔԱՐԵՐ և գինետներ

Յուլիսի 29, 2020թ

Ուղեցույցը ամբողջությամբ պետք է կիրառվի միայն վարչաշրջանի առողջապահության հարցերով պատասխանատուի հաստատման դեպքում, տեղական համաճարակաբանական տվյալները ուսումնասիրելուց հետո, ներառյալ դեպքերը յուրաքանչյուր 100,000 բնակչության հաշվարկով, դրական թեստերի տոկոսը և տեղական մակարդակով առողջապահական համակարգի վրա լարվածության աճը մեղմելու, բնակչության խոցելի խմբերին, կոնտակտավորների թեստավորմանը և քնդհանրապես թեստավորմանն աջակցելու հնավորությունը:

ԱԿՆԱՐԿ

2020 թվականի մարտի 19-ին, Հանրային առողջապահության նախնազային տեսուչը և Կալիֆորնիայի Հանրային առողջապահության դեպարտամենտի տնօրենը հրաման են արձակել, որով պահանջվում է, որ կալիֆորնիացիների մեծ մասը մնա տանը՝ բնակչության շրջանում COVID-19-ի տարածումը խաթարելու նպատակով:

COVID-19-ի ազդեցությունը կալիֆորնիացիների առողջության վրա դեռևս լիովին հայտնի չէ: Նշված հիվանդությունը կարող է շատ թեթևից (որոշ մարդիկ ախտանիշ չունեն) վերածվել մահվան հանգեցնող ծանր հիվանդության: Որոշ խմբեր, ներառյալ 65 և ավելի բարձր տարիքի մարդիկ, և նրանք, ում մոտ առկա են բժշկական այնպիսի լուրջ խնդիրներ, ինչպիսիք են սրտի կամ թոքերի հիվանդությունը կամ շաքարախտը, հոսպիտալացման և լուրջ բարդացումների ավելի մեծ վտանգի տակ են: Հիվանդության փոխանցումն առավել հավանական է այն ժամանակ է, երբ մարդիկ գտնվում են վարակված անձի հետ սերտ շփման մեջ կամ վատ օդափոխվող տարածքում, նույնիսկ, եթե այդ մարդը չունի կամ դեռևս չի արտահայտել որևէ ախտանիշ:

Արդյունաբերության կամ մասնագիտական խմբերի կողմից՝ ներառյալ կրիտիկական ենթակառուցվածքների աշխատողների շրջանակը, COVID-19-ի քանակի և տեսակերի վերաբերյալ ճշգրիտ տեղեկություններ առայժմ հասանելի չեն: Մի շարք աշխատատեղերում բազմաթիվ բռնկումներ են եղել, ինչը ցույց է տալիս, որ աշխատողները COVID-19 վարակ ձեռք բերելու կամ փոխանցելու վտանգի տակ են: Այսպիսի աշխատատեղերի օրինակներից են հիվանդանոցները, երկարաժամկետ խնամքի հաստատությունները, բանտերը, սննդի արտադրությունը, պահեստները, մսի վերամշակման գործարանները և մթերային խանութները:

Քանի որ տանը մնալու որոշումները փոփոխված են, անհրաժեշտ է ձեռնարկել բոլոր հնարավոր քայլերը աշխատողների և հասարակության անվտանգության ապահովման ուղղությամբ:

Կանխարգելման հիմնական պրակտիկան ներառում է՝

- ✓ ֆիզիկական հեռավորություն առավելագույն հնարավոր չափով,
- ✓ աշխատողների (որտեղ շնչառական օրգանների պաշտպանություն չի պահանջվում) հաճախորդների/գնորդների կողմից դեմքի ծածկոցների կիրառում, և
- ✓ ձեռքերի հաճախակի լվացում և կանոնավոր մաքրում և ախտահանում,
- ✓ աշխատողների վերապատրաստում COVID-19 կանխարգելման պլանի այս և այլ տարրերի վերաբերյալ:

Բացի այդ, շատ կարևոր է աշխատավայրերում հիվանդության նոր դեպքերի հայտնաբերման ուղղությամբ համապատասխան գործընթացների իրականացումը և դրանց հաստատման դեպքում, առողջապահական մարմինների հետ համատեղ, արագ միջամտությունը՝ վարակի տարածումը դադարեցնելու համար:

ՆՊԱՏԱԿ

Այս փաստաթուղթը տրամադրում է ուղեցույցներ ռեստորանների, գարեջրագործների, բարերի, պանդոկների և գինետների համար (հավաքական անվանում են «ռեստորաններ, բարեր և գինետներ») աշխատողների և հաճախորդների համար անվտանգ, մաքուր միջավայր ապահովելու համար:

ՆՇՈՒՄ. Ռեստորաններին, բարերին և գինետներին թույլատրվում է հնարավորության սահմաններում շարունակել ընդունելության և առաքման ծառայությունը: Այն վայրերում, որտեղ ներկա պահին իրավունք է տրված վաճառել գարեջուր, գինի և ոգելից խմիչքներ, սպառման համար նախատեսված, պետք է հետևել [մանրամասն առևտրի ուղեցույցին](#): Գարեջրի, գինու և ոգելից խմիչքների արտադրողները պետք է հետևեն [արտադրության ուղեցույցին](#): Այն ռեստորանները, բարերը և գինետները, որտեղ կան խաղային գործողություններ, ինչպիսիք են բոուլինգը, բիլիարդի սեղանները և այլն, պետք է հետևեն [ընտանեկան զվարճանքի կենտրոնների ուղեցույցին](#): Այս ուղեցույցը նախատեսված չէ համերգների, բեմադրությունների կամ զվարճանքի վայրերի համար: Ռեստորանները, բարերը և գինետները պետք է դադարեցնեն զվարճանքի այս տեսակը, քանի դեռ այս տեսակի գործողությունները թույլ չեն տալիս վերսկսել փոփոխված կամ լիարժեք շահագործումը: Բոլոր միջոցառումները կամ հավաքույթները, որոնց ժամանակ հավաքվում են տարբեր տնային տնտեսությունների անձինք, ինչպիսիք են մասնավոր անձինք, պետք է չեղարկվեն կամ հետաձգվեն մինչև հետագա ծանուցումը:

Այս ուղեցույցը նախատեսված չէ չեղարկելու կամ ուժը կորցրած ճանաչելու աշխատողի օրենքով, կանոնակարգերով կամ համատեղ սահմանված որևէ իրավունք, և չի հանդիսանում սպառիչ, քանի որ այն չի ներառում առողջության վերաբերյալ վարչաշրջանի հրամաններ, չի հանդիսանում գոյություն ունեցող անվտանգության և առողջությանն առնչվող կարգավորող պահանջների փոխարինող, ինչպես օրինակ՝ Cal/OSHA-ն:¹ Շարունակել մնալ իրազեկ Հանրային առողջության պահպանման ուղեցույցում և նահանգային/տեղական հրամաններում փոփոխությունների վերաբերյալ, քանի որ COVID-19-ի հետ կապված իրավիճակը շարունակվում է: Cal/OSHA-ն պարունակում է ավելի համալիր ուղեցույցներ իրենց [Cal/OSHA Ընդհանուր ուղեցույցներում՝ Աշխատողներին COVID-19-ից պահպանելու պահանջների վերաբերյալ վեր կայրում](#): ԱՄՆ-ի Սննդի և դեղերի վարչությունն ունի [ուղեցույց ռեստորանների համար](#), իսկ CDC-ն լրացուցիչ [նկատառումներ ունի ռեստորանների և բարերի համար](#):

Դեմքի ծածկոցների օգտագործման պահանջը

Հունիսի 18-ին, CDPH-ը հրապարակեց [Դեմքի ծածկոցների օգտագործման վերաբերյալ ուղեցույց](#), որը լայնորեն պահանջում է դեմքի ծածկոցների օգտագործում ինչպես հասարակության անդամների, այնպես էլ աշխատողների համար՝ բոլոր հասարակական և աշխատանքային վայրերում, որտեղ առկա է ազդեցության բարձր ռիսկ:

Կալիֆորնիայում մարդիկ պետք է կրեն դեմքի ծածկոցներ, երբ նրանք զբաղվում են աշխատանքով, լինի դա աշխատավայրում կամ աշխատավայրից դուրս՝

- հասարակության ցանկացած անդամի հետ անձամբ շփվելիս,
- հասարակության անդամների այցելած տարածքներում աշխատելիս, անկախ նրանից՝ թե հանրությունից որևէ մեկը ներկա է այդ պահին, թե ոչ,
- ցանկացած վայրում աշխատելիս, որտեղ պատրաստվում կամ փաթեթավորվում է սնունդ վաճառքի կամ այլ անձանց բաշխելու համար,
- ընդհանուր տարածքներում աշխատելիս կամ շրջելիս, ինչպիսիք են՝ միջանցքները, աստիճանները, վերելակները և կայանատեղիները,
- ցանկացած սենյակում կամ փակ տարածքում, որտեղ ներկա են այլ մարդիկ (բացառությամբ անձի սեփական տնային տնտեսության կամ բնակության վայրի անդամների), և չեն կարող ֆիզիկապես հեռավորություն պահել,
- ցանկացած հանրային փոխադրամիջոց կամ պարատրանզիտ (հատուկ միջանկյալ) տրանսպորտային միջոց, տաքսի կամ անձնական ավտոմեքենա կամ համատեղ փոխադրման տրանսպորտային միջոց վարելիս կամ գործարկելիս, որտեղ ուղևորները ներկա են: Ուղևորների բացակայության դեպքում, խստորեն խորհուրդ է տրվում դեմքի ծածկոցների օգտագործումը:

[Ուղեցույցում](#) կարող եք գտնել ամբողջական տեղեկատվությունը, ներառյալ բոլոր պահանջներն ու այս կանոններում արված բացառությունները: Դեմքի ծածկոցները խստորեն խրախուսվում են այլ հանգամանքներում, և գործատուները կարող են իրականացնել դեմքի ծածկոցին առնչվող լրացուցիչ պահանջներ՝ կատարելով իրենց պարտավորությունն աշխատողներին ապահով և առողջ աշխատավայր ապահովելու նպատակով: Գործատուները պարտավոր են աշխատողներին տրամադրել դեմքի ծածկոցներ կամ փոխհատուցեն աշխատողներին՝ դրանց ձեռք բերման ողջամիտ ծախսերի համար:

Գործատուները պետք է մշակեն փոխգիշման/կարգավորման քաղաքականություն ցանկացած աշխատողի համար, որը բավարարում է դեմքի ծածկոցի կրման բացառություններից մեկը: Եթե աշխատողը, ումից այլապես կպահանջվեր կրել դեմքի ծածկոց, այլ անձանց հետ հաճախակի շփման պատճառով, և, որ վերջինս, բժշկական վիճակով պայմանավորված, չի կարող կրել, ապա նրան պետք է տրամադրվի ոչ-սահմանափակով այլընտրանք, ինչպես օրինակ՝ դեմքի վահան, որի ստորին եզրին ամրացված է կտոր, եթե դա հնարավոր է, և թույլ է տալիս բժշկական վիճակը:

Այն բիզնես ընկերություններն, որոնք բաց են հանրության համար, պետք է գիտակցեն [CDPH-ի դեմքի ծածկոցների վերաբերյալ ուղեցույցում](#) առկա դեմքի ծածկոցների կրման վերաբերյալ բացառությունները և կարող են չբացառել հասարակության որևէ անդամի դեմքի ծածկոց չկրելու համար, եթե այդ անձը հետևում է [ուղեցույցին](#): Բիզնես ընկերությունները պետք է մշակեն քաղաքականություններ հաճախորդների, պատվիրատուների, այցելուների և աշխատողների շրջանում այս բացառությունների գործածման համար:

Աշխատավայրին բնորոշ պլան

- Յուրաքանչյուր վայրում ստեղծել գրավոր, աշխատավայրին բնորոշ COVID-19-ի կանխարգելման պլան, իրականացնել բոլոր աշխատանքային ոլորտների և բոլոր աշխատանքային առաջադրանքների ռիսկերի համապարփակ գնահատում, և յուրաքանչյուր հաստատությունում նշանակել անձ այս պլանն իրականացնելու համար:
- Ներառել [CDPH-ի դեմքի ծածկոցների վերաբերյալ ուղեցույցն](#) աշխատավայրին հատուկ պլանում և ընդգրկել բացառություններ գործարկելու քաղաքականություն:
- Պարզել տեղական առողջապահական վարչության կոնտակտային տվյալներ, որտեղ գտնվում է աշխատողների կամ հաճախորդների շրջանում COVID-19-ի բռնկումների վերաբերյալ տվյալների հաղորդակցման հաստատությունը:
- Վերապատրաստել և հաղորդակցել աշխատողների և աշխատողների ներկայացուցիչների հետ պլանի վերաբերյալ, և այն հասանելի դարձնել աշխատողներին և նրանց ներկայացուցիչներին:
- Պարբերաբար գնահատել հաստատությունների համապատասխանությունը պլանին և փաստաթղթին, և շտկել հայտնաբերված թերությունները:
- Ուսումնասիրել COVID-19-ով պայմանավորված ցանկացած հիվանդություն, և որոշել, թե արդյոք աշխատանքին առնչվող գործոնները կարող էին նպաստել վարակման ռիսկին: Անհրաժեշտության դեպքում թարմացնել պլանը՝ հետագա դեպքերը կանխելու նպատակով:
- [CDPH ուղենիշների](#) համաձայն, իրականացնել անհրաժեշտ գործընթացներն ու ընթացակարգերը, երբ աշխատավայրում տեղի է ունենում բռնկում:
- Պարզել վարակակիր աշխատողի սերտ շփման շրջանակը (վեց ոտնաչափ հեռավորությամբ 15 կամ ավելի րոպեների ընթացքում) և ձեռնարկել քայլեր մեկուսացնելու COVID-19 դրական ախտորոշումով աշխատողին(ներին) և սերտ շփման շրջանակի անձանց:
- Հետևել ստորև բերված ուղենիշներին: Այս պահանջի չկատարումը կարող է հանգեցնել աշխատավայրում հիվանդությունների առաջացման, որոնք էլ կարող են հանգեցնել գործողությունների ժամանակավոր դադարեցման կամ սահմանափակման:

Թեմաներ աշխատողի վերապատրաստման համար

- Տեղեկատվություն [COVID-19-ի](#) մասին, թե ինչպես կանխել դրա տարածումը, և թե, որ ուղեկցող հիվանդությունները կարող են մեծացնել անհատների մոտ վարակվելու վտանգը:
- Ինքնազննում տանը, ներառյալ մարմնի ջերմաստիճանի և/կամ ախտանիշների ստուգում՝ օգտագործելով [CDC ուղեկիշները](#):
- Աշխատանքի չգալու կարևորությունը՝
 - Եթե աշխատողն ունի COVID-19-ի ախտանիշներ, ինչպես [նկարագրված է CDC-ի](#) կողմից, օրինակ՝ ջերմություն կամ սարսուռ (մրսելը), հազ, հեղ կամ դժվար շնչառություն, հոգնածություն, մկանային կամ մարմնի ցավեր, գլխացավ, համի կամ հոտի կորուստ, կոկորդի ցավ, քթի փակվածություն կամ արտադրություն, սրտխառնոց, փսխում կամ լուծ, ԿԱՄ
 - Եթե աշխատողի մոտ աշխտորոշվել է COVID-19 և վերջինս դեռ դուրս չի եկել մեկուսացումից, ԿԱՄ
 - Եթե վերջին 14 օրվա ընթացքում աշխատողը շփում է ունեցել մեկի հետ, ում մոտ ախտորոշվել է COVID-19, և որը համարվում է պոտենցիալ վարակիչ (այսինքն՝ դեռ մեկուսացման մեջ է):
- Վերադառնալ աշխատանքի այն բանից հետո, երբ աշխատողը COVID-19 ախտորոշում է ստանում միայն այն դեպքում, եթե առաջին ախտանշանների ի հայտ գալուց անցել է 10 օր, նրա ախտանիշները բարելավվել են, և աշխատողը վերջին 72 ժամվա ընթացքում չի ունեցել ջերմություն (առանց ջերմությունն իջեցնող դեղամիջոցների օգտագործման): Առանց ախտանշաններով աշխատողը, ում մոտ ախտորոշվել է COVID-19, կարող է վերադառնալ աշխատանքի միայն այն դեպքում, եթե COVID-19-ի առաջին թեստի դրական արդյունքի ամսաթվից անցել է 10 օր:
- Դիմել բժշկական օգնության, եթե նրանց ախտանիշները դառնում են ծանր, ներառյալ կայուն ցավ կամ ճնշման զգացում կրծքավանդակում, շփոթմունք կամ կապտավուն շրթունքներ կամ դեմք: Թարմացումները և հետագա մանրամասները հասանելի են [CDC կայքում](#):
- Օճառով և ջրով ձեռքի հաճախակի լվացման կարևորությունը, ներառյալ լվանալ օճառով 20 վարկյան (կամ առնվազն 60% էթանոլ (սախընտրելի) կամ 70% իզոպրոպանոլ (եթե ապրանքը պահվում առանց հսկողության երեխաների համար ոչ հասանելի տեղում) պարունակող ձեռքի ախտահանող միջոցի օգտագործումը, երբ աշխատողները չեն կարող հասնել լվացարան կամ ձեռքի լվացման վայր, ըստ [CDC ուղեկիշների](#)):
- Ֆիզիկական հեռավորության պահպանման կարևորությունը, ինչպես

աշխատանքային վայրում, այնպես էլ վայրից դուրս գտնվելու ժամանակ (տե՛ս ֆիզիկական հեռավորություն բաժինը ստորև):

- Դեմքի ծածկոցների պատշաճ օգտագործում, այդ թվում՝
 - Դեմքի ծածկոցները չեն պաշտպանում կրող անձին և չեն հանդիսանում անհատական պաշտպանիչ սարքավորումներ (personal protective equipment, PPE):
 - Դեմքի ծածկոցները կարող են օգնել պաշտպանել կրողին մոտ գտնվող մարդկանց, սակայն չեն փոխարինում ֆիզիկական հեռավորության և ձեռքերի հաճախակի լվացման անհրաժեշտությանը:
 - Դեմքի ծածկոցները պետք է ծածկեն քիթն ու բերանը:
 - Աշխատողները պետք է լվանան կամ ախտահանեն ձեռքերը դեմքի ծածկոցներն օգտագործելուց կամ կարգավորելուց հետո:
 - Խուսափել աչքերին, քիթն և բերանին դիպչելուց:
 - Դեմքի ծածկոցները չպետք է լինեն համատեղ օգտագործման, և յուրաքանչյուր օգտագործումից հետո պետք է լվացվեն կամ հեռացվեն:
- [CDPH դեմքի ծածկոցների օգտագործման վերաբերյալ ուղեցույցում](#), պարունակվող տեղեկատվություն, որը սահմանում է հանգամանքները, որոնց դեպքում պետք է կրել դեմքի ծածկոցները, և բացառությունները, ինչպես նաև քաղաքականությունները, աշխատանքային կանոնակարգերը և գործելակերպերը, որոնք գործատուն ընդունել է՝ դեմքի ծածկոցների օգտագործումն ապահովելու նպատակով: Վերապատրաստման դասընթացը պետք է ներառի նաև գործատուի վարած քաղաքականությունը, թե ինչպես վարվել այն մարդկանց հետ, ովքեր ազատված են դեմքի ծածկոց կրելուց:
- COVID-19-ի կանխարգելման քաղաքականության մեջ պատշաճ կերպով պատրաստված ցանկացած անկախ կապալառուի, ժամանակավոր կամ պայմանագրային աշխատողներին և կամավորների, ինչպես նաև հաստատության կամավորներին ապահովել անհրաժեշտ պարագաներով և անհատական պաշտպանիչ սարքավորումներով: Այս պարտականությունները ժամանակից շուտ քննարկել ժամանակավոր և/կամ պայմանագրային աշխատողների հետ:
- Տեղեկատվություն վճարովի արձակուրդի նպաստների վերաբերյալ, որ աշխատողը կարող է իրավունակ լինել ստանալու, ինչը ֆինանսապես ավելի կիեշտացնի վերջինիս տանը մնալը: Տե՛ս լրացուցիչ տեղեկատվություն [COVID- 19-ի համար հիվանդության արձակուրդի և աշխատողների փոխհատուցման աջակցման կառավարության ծրագրերի](#) վերաբերյալ, ներառյալ՝ Ընտանիքների համար կորոնավիրուսի առաջին արձագանքման ակտի և հանմաձայն նահանգապետի [N-51-20 գործադիր հրամանի](#), շրջանակում աշխատողների հիվանդության արձակուրդի մասով իրավունքները, և աշխատողների իրավունքները՝ աշխատողների փոխհատուցման նպաստների և աշխատանքով պայմանավորված COVID-

19-ով վարակման կանխավարկածի՝ համաձայն նահանգապետի [N-62-20 գործադիր հրամանի](#), մինչ այն գտնվում է ուժի մեջ:

Անհատական հսկողության միջոցառումներ և զննում

- Ապահովել ջերմաստիճանի և/կամ ախտանիշի ստուգումներ բոլոր աշխատողների համար՝ նրանց հերթափոխի սկզբում, և բոլոր մատակարարիների, կապալառուների կամ այլ աշխատողների, որոնք մուտք են գործում հաստատություն: Որքան հնարավոր է խուսափել հպել ջերմաստիճանի/ախտանիշի ստուգման սարքը աշխատողներին:
- Եթե պահանջվում է ինքնազննում տանը, ինչը համապատասխան այլընտրանք է այն հաստատությունում ապահովելու համար, համոզվեք, որ ստուգումն իրականացվել է նախքան աշխատողի տանից դուրս գալը՝ հերթափոխի համար, և որ նա հետևում է [CDC ուղեւիշներին](#), ինչպես նկարագրված է վերոնշյալ՝ «Թեմաներ աշխատողի վերապատրաստման համար» բաժնում:
- Այն աշխատողներին, ովքեր հիվանդ են կամ COVID-19-ի ախտանիշներ ունեն, խրախուսել տանը մնալ:
- Գործատուները, անհրաժեշտության դեպքում, պետք է տրամադրեն և ապահովեն աշխատողներին՝ օգտագործել բոլոր անհրաժեշտ պաշտպանիչ սարքավորումները, ներառյալ աչքերի պաշտպանություն ու ձեռնոցներ:
- Գործատուները պետք է հաշվի առնեն, թե որտեղ կարող է մեկանգամյա օգտագործման ձեռնոցների կիրառումը օգտակար լինել ի լրումն ձեռքերի հաճախակի լվացման կամ ձեռքերի ախտահանիչ միջոցի օգտագործման, այս օրինակներն այն աշխատողների համար են, ովքեր զննում են մյուսների ախտանիշները կամ գործածում ընդհանուր օգտագործման իրեր: Աշխատակիցները պետք է կրեն ձեռնոցներ երբ դիպչում են առարկաների, որոնք ախտոտված են կենսաբանական հեղուկներով:
- Մատուցողները, սեղան մաքրողները, բուժետապանները և այլ աշխատողներ, որոնք դիպչում են այլ հաճախորդների կողմից օգտագործած առարկաներին (այսինքն՝ կեղտոտ բաժակներին, ափսեներին, անձեռնոցիկներին և այլն), կամ աղբարկղերի ամանները բեռնաթափելիս պետք է օգտագործեն մեկանգամյա օգտագործման ձեռնոցներ (և լվանան ձեռքերը նախքան դրանք դնելը և դրանք հանելուց հետո) և գոգնոցներ, և դրանք հաճախակի փոխոխեն:
- Սպասք լվացող անձինք պետք է օգտագործեն սարքավորումներ՝ աչքերը, քիթը և բերանն աղտոտող հեղուկից պաշտպանելու համար բացի դեմքի ծածկոցից պետք է օգտագործեն պաշտպանիչ ակնոցներ: Սպասք լվացող անձանց պետք է տրամադրել անթափանց գոգնոցներ և դրանք պետք է

հաճախակի փոխել: Վերաօգտագործվող պաշտպանիչ սարքավորումները, ինչպիսիք են՝ վահանները և ակնոցները, պետք է պատշաճ կերպով ախտահանել օգտագործումներից հետո:

- Հաստատությունները պետք է ձեռնարկեն ողջամիտ միջոցներ, ներառյալ բոլոր մուտքերում և ռազմավարական և խիստ տեսանելի վայրերում և ամրագրման հաստատումներում ազդանշաններ տեղադրելը, որպեսզի հասարակությանը հիշեցնեն, որ նրանք պետք է օգտագործեն դեմքի ծածկոցներ, բացի ուտելու և խմելու ժամանակից, և ֆիզիկական հեռավորություն պահեն, ձեռքերը օճառով լվանան առնվազն 20 վայրկյան, օգտագործեն ձեռքի սանիտարական միջոց և չդիպչեն իրենց դեմքին:
- Հիշեցնել հյուրերին՝ նախապես իրենց հետ ունենալ դեմքի ծածկոց, և տրամադրել այն անձանց, հնարավորության դեպքում, ովքեր ներկայանում են առանց դրա:
- Ժամանելուն պես պետք է ստուգել հյուրերին և այցելուներին ջերմաստիճանի և (կամ) ախտանիշների համար, խնդրել օգտագործել ձեռքի մաքրման միջոց և կրել դեմքի ծածկոց չուտելիս և չխմելիս: Գործատուներն իրավունք ունեն չեղյալ հայտարարել ամրագրումներն ախտանիշներ ունեցող հյուրերի համար:
- Ցուցադրել մուտքում(երում) հաճախորդների և անձնակազմի համար հստակ տեսանելի մի շարք կանոններ, որոնք մուտքի պայման են: Կանոնները կարող են ներառել հրահանգներ՝ ձեռքերի մաքրման միջոցների օգտագործման, այլ հաճախորդներից ֆիզիկական հեռավորություն պահելու, ռեստորանային մակերեսների անհարկի շոշափումից խուսափելու, տեղական առողջապահության բաժնի հետ կապի մասին տեղեկությունների և ծառայությունների փոփոխության վերաբերյալ: Հնարավորության դեպքում կանոնները պետք է հասանելի լինեն թվային եղանակով, ներառեն պատկերներ և ներառված լինեն ճաշացուցակներում:

Մաքրման և ախտահանման ընթացակարգեր

- Իրականացնել մանրակրկիտ մաքրում այնպիսի մարդաշատ վայրերում, ինչպիսիք են ընդմիջման սենյակները, լանջի տարածքները և հանդերձարանները, ինչպես նաև մուտքի և ելքի տարածքները, ներառյալ աստիճաններն ու աստիճանահարթակները, պարիսպները, վերելակների հսկիչները: Հաճախակի ախտահանել համատեղ օգտագործվող մակերեսները, այդ թվում՝ սեղանները, հարմարությունները, դռան բռնակները, լույսի անձատիչները, սպասասրահի աթոռները, վարկային քարտի տերմինալները, բանկոմատների PIN մուտքագրելու փաղեքը, անդորրագրի սկուտեղները, զամբյուղների սայլերը, սպասարկման սկուտեղները, հեռախոսները, զուգարանները, ավտոմեքենաների բանալիները և ձեռքի լվացման միջոցները:

- Հաճախակի մաքրել իրերը, որոնց շատ են դիպչում, հատկապես այն իրերը, որոնք կարող են գրավել երեխաների ուշադրությունը, այդ թվում՝ քաղցրավենիքները և խաղալիքների վաճառքի մեքենաները, դեկորատիվ ակվարիումները, ցուցադրման պատյանները, դեկորատիվ շատրվանները և այլն:
- Մաքրել դիպչելի մակերեսները հերթափոխների միջև կամ օգտագործողների միջև, ըստ հաճախականության, ներառյալ՝ աշխատանքային մակերեսները, հեռախոսները, ռեգիստրները, հպումով էկրանները, թաքլեթները, ժամացույցները, խոհանոցային սարքերը, խոհանոցի և բարի սպասքը և գործիքները, ջեռոցների դռները, գրիլի բռնակներն ու ափսեները, կարտերն ու սայլերը և այլն:
- Խուսափել հնարավորության սահմաններում առուդիո սարքավորումների, հեռախոսների, պլանշետների, նոութբուքների, լապտոպների, աշխատանքային սեղանները, գրիչների և այլ աշխատանքային պարագաների համատեղ օգտագործումից: Երբեք համատեղ չօգտագործել անհատական պաշտպանիչ սարքավորումները:
- Դադարեցնել առուդիո ականջակալների և այլ սարքավորումների համօգտագործումն աշխատողների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ սարքավորումն օգտագործումից հետո հնարավոր է պատշաճ կերպով ախտահանել: Խորհրդակցել սարքավորումների արտադրողների հետ՝ ախտահանման համապատասխան քայլերը որոշելու համար, մասնավորապես փափուկ, ծակոտկեն մակերևույթների համար:
- Աշխատողներին հատկացնել ժամանակ իրենց հերթափոխի ընթացքում մաքրում իրականացնելու համար: Մաքրման գործողությունները պետք է հանձնարարվեն աշխատանքային ժամերին, որպես աշխատողների աշխատանքային պարտականությունների մաս:
- Անհրաժեշտության դեպքում, երրորդ կողմի մաքրող ընկերությունների համար ձեռք բերել տարբերակներ՝ մաքրման աճող պահանջը բավարարելու նպատակով:
- Վերազինել այնպիսի տարածքներ, ինչպիսիք են ճաշասենյակի և համոտեսման սենյակները, բարի տարածքները, հյուրընկալող կայանները և խոհանոցները, պատշաճ սանիտարական միջոցներով, ներառյալ ձեռքերի մաքրումը և մաքրող անձեռոցիկները բոլոր աշխատակիցների համար, որոնք ուղղակիորեն օգնում են հաճախորդներին:
- Համոզվել, որ սանիտարական հաստատությունները միշտ մնում են գործող և պահեստավորված և անհրաժեշտության դեպքում տրամադրում են լրացուցիչ օճառ, թղթե սրբիչներ և ձեռքի ախտահանիչ միջոցներ:
- Զիմիական ախտահանիչներ ընտրելիս գործատուները պետք է օգտագործեն COVID-19-ի դեմ օգտագործման համար հաստատված և [Շրջակա միջավայրի պահպանության գործակալության \(EPA\) կողմից հաստատված](#) ցանկում ներառված արտադրատեսակներ, և հետևեն արտադրատեսակի

օգտագործման ցուցումներին: Օգտագործել ախտահանիչներ, ախտակավորված՝ որպես արդյունավետ միջոց ի դեմս առաջացող վիրուսային պաթոգենների, նոսր կենցաղային սպիտակեցնող լուծույթներ (5 ճաշի գդալ մեկ գալոն ջրի համար), կամ ակոհոլային լուծույթներ առնվազն 70% ակոհոլի պարունակությամբ, որոնք համապատասխան են տվյալ մակերեսին: Աշխատողներին տրամադրել դասընթացներ քիմիական վտանգների, արտադրողի ցուցումների, օդափոխության պահանջների, և Cal/OSHA պահանջների վերաբերյալ՝ անվտանգ օգտագործման նպատակով: Մաքրող կամ ախտահանող միջոցներ օգտագործող աշխատողները պետք է հագնեն ձեռնոցներ և այլ պաշտպանիչ սարքավորումներ, ինչպես դա պահանջվում է արտադրանքի ցուցումներով: Հետամուտ լինել [Հանրային առողջապահության Կայիֆորնիայի ղեկարտամենտի կողմից առաջարկվող անշնչարգել մաքրման մեթոդներին](#) և ապահովել պատշաճ օդափոխությանը:

- Շարունակել հետևել առկա կոդերին՝ կապված սննդամթերքի շփման մակերևույթների մաքրման (այլ ոչ թե ախտահանման) պահանջների հետ:
- [Լեգիոնելլեզի](#) և ջրի հետ կապված այլ հիվանդությունների ռիսկը նվազագույնի հասցնելու համար, [քայլեր ձեռնարկել](#)՝ համոզվելու համար, որ ջրային բոլոր համակարգերը և տարատեսակները (օրինակ՝ խմելու ցայտաղբյուրները) անվտանգ են օգտագործման համար՝ հաստատության երկարատև դադարեցումից հետո:
- Պետք է բարձրացնել թարմ օդի շրջանառությունը ռեստորաններում, բարերում և գինետներում՝ հնարավորության դեպքում և անվտանգության արձանագրություններին համապատասխան՝ բացելով պատուհաններ կամ դռներ:
- Հնարավորության դեպքում, չմաքրել հատակներն ավելով կամ այլ մեթոդներով, որոնք կարող են ցրել պաթոգենները օդի մեջ: Հնարավորության դեպքում օգտագործե՛ք HEPA գտիչով վակուում:
- Դիտարկել բարձր արդյունավետությամբ աշխատող դյուրակիր օդամաքիչների տեղակայումը, հնարավորինս բարձր արդյունավետությամբ օդազտիչներով շինության արդիականացումը և այլ փոփոխությունների կատարումը, բոլոր աշխատանքային վայրերում արտաքին օդի և օդափոխության քանակը մեծացնելու համար:
- Հնարավորության դեպքում տրամադրել ընտրացանկեր այլընտրանքային և ցածր հպման եղանակներով, ինչպիսիք են՝ մեկանգամյա օգտագործման թղթի ընտրացանկեր, ոչ հպման կավիճ կամ սպիտակ տախտակներ և թվային ընտրացանկեր, որոնք հաճախորդները կարող են դիտել անձնական էլեկտրոնային սարքի միջոցով: Հնարավորության դեպքում տրամադրել մեկանգամյա օգտագործման պատվերի համարներ/սեղանադրիչներ: Եթե այլընտրանքներ հնարավոր չէ տրամադրել, պատշաճ կերպով ախտահանել ընտրացանկերը, պատվերի համարները և այլն՝ հաճախորդի օգտագործումից առաջ և հետո: Մտածել այլ տարբերակների մասին, որոնք հաճախորդներին թույլ կտան պատվեր կատարել նախօրոք:

- Դադարեցնել սեղաններին նախապես դնել անձեռոցիկներ, դանակներ, ապակյա իրեր, սննդի իրեր և այլն: Սրանք անհրաժեշտության դեպքում պետք է անհատապես մատակարարվեն հաճախորդներին: Սեղանների վրա չթողնել թռուցիկներ, անձեռոցիկներ կամ այլ իրեր:
- Կասեցնել համընդհանուր սննդի օգտագործումը, ինչպիսիք են համեմունքի շշերը, աղը և պղպեղի ամանները և այլն, և հնարավորության դեպքում ապահովել այդ սննդամթերքները մեկ սպասարկման տարաներում: Այն դեպքում, երբ դա հնարավոր չէ, համակցված իրերը, ինչպիսիք են կոնստրուկտորային շշերը, շեյքերները և այլն, պետք է անհրաժեշտության դեպքում մատակարարվեն հաճախորդներին և յուրաքանչյուր օգտագործումից հետո ախտահանվեն:
- Նախապես փաթեթավորել սպասքն անձեռոցիկների մեջ՝ նախքան հաճախորդների օգտագործումը: Աշխատողները պետք է ձեռքերը լվանան նախքան անձեռոցիկների նախնական օգտագործումը: Նախապես փաթեթավորված սպասքը պետք է պահվի մաքուր բեռնարկղերի մեջ: Երբ հաճախորդները նստեն, նախնական փաթեթը պետք է սեղանին դրվի այն աշխատողի կողմից, ով նոր է ձեռքերը լվացել:
- Հաճախորդների մեկանգամյա օգտագործման իրերը, ներառյալ սպասքը, սննդի իրերը, հացաթխիկները և այլն, պետք է պատշաճ լվացվեն և մաքրվեն, պարզաջրվեն ու ախտահանվեն: Մաքրված սպասքը, ապակեղենը, ափսեները և այլն, պետք է պատշաճ կերպով պահվեն հաճախորդներից և անձնակազմից հեռու, մինչև պատրաստ լինեն օգտագործման: Օգտագործել մեկանգամյա օգտագործման իրեր, եթե կրկնակի օգտագործման պատշաճ մաքրումն անհասանելի է:
- Տեղափոխման բեռնարկղերը պետք է լրացվեն հաճախորդների կողմից և հասանելի լինեն միայն ըստ պահանջի:
- Սեղանի վրա օգտագործված կեղտոտ սպիտակեղենը, ինչպիսիք են սփռոցներն ու անձեռոցիկները, պետք է հանվեն յուրաքանչյուր հաճախորդի օգտագործումից հետո և փակված պայուսակների մեջ տեղափոխվեն ճաշասենյակներից: Կեղտոտ սպիտակեղենին դիպչելիս աշխատողները պետք է ձեռնոցներ կրեն:
- Յուրաքանչյուր օգտագործումից հետո մանրակրկիտ մաքրել յուրաքանչյուր հաճախորդի սնունդ/խմիչք ընդունելու տեղը: Սա ներառում է ախտահանման սեղանները, աթոռները, երեխաների նստատեղերը, երեխաների աթոռները, տաղավարներ և այլն, և բավարար ժամանակ տրամադրել համապատասխան ախտահանման համար՝ հետևելով արտադրանքի ցուցումներին: Շրջակա միջավայրի գործակալության կողմից հաստատված ախտահանման միջոցները պահանջում են նվազագույն կոնտակտային ժամանակ (վայրկյանից րոպե) մարդու՝ կորոնավիրուսի դեմ արդյունավետ պայքարի համար:
- Մտածել մեկանգամյա օգտագործման ծածկոցների օգտագործման մասին, մասնավորապես ծակոտկեն մակերեսների վրա: Հեռացնել և փոխարինել

նստատեղերի ծածկոցները յուրաքանչյուր օգտագործումից հետո:
Ներկայացնել մեկանգամյա օգտագործման համար լվացվող ծածկոցներ
նստատեղի տարածքներում օգտագործվող բարձերի վրա և յուրաքանչյուր
օգտագործումից հետո դրանք փոխել/լվանալ:

- Փակել այն տարածքները, որտեղ հաճախորդները կարող են հավաքվել կամ դիպչել այն սննդին կամ իրերին, որոնք կարող են օգտագործել այլ հյուրերը:
Փոփոխել այս իրերի առաքումը՝ անհատապես հյուրերին իրեր տրամադրելով, սրճարանների ոճով ծառայություն վերափոխելով և այլն:
Անհրաժեշտության դեպքում յուրաքանչյուր օգտագործումից հետո հեռացնել կամ մաքրել, ախտահանել կամ լվանալ ընդհանուր օգտագործման իրերը:
Այն տարածքները, որոնք պետք է փակվեն, ներառում են նաև՝
 - ինքնասպասարկման տարածքներ՝ սպասքներով պահեստամասեր, անձեռոցիկներ, կափարիչներ, ծղոտներ, ջրային կուժեր, բաց տարաներ և այլն,
 - ինքնասպասարկման մեքենաներ, ներառյալ սառույց, գազավորված ջուր, սառեցված յոգուրտի դիսպենսերներ և այլն,
 - ինքնասպասարկման սննդի այնպիսի տարածքներ, ինչպիսիք են բուֆետը, բարերը, աղցանների բարերը, խորտկարանները և այլն:
- Դադարեցնել սեղանների մոտ սննդի պատրաստումը և ներկայացումը, ինչպիսիք են սննդի իրերի ընտրության սայլերը և փոխակրելի գոտիները, գուլակամոլի պատրաստումը և այլն:
- Չթողնել կերակրատեսակներից հետո քաղցրավենիքներ, նախուտեստներ կամ ատամի մածուկներ ինքնասպասարկման պահոցներում հաճախորդների համար: Առաջարկել դրանք հաշիվը ներկայացնելիս կամ տրամադրել միայն ըստ պահանջի:
- Տեղադրել ձեռքի մաքրման դիսպենսերներ, հևարավորության դեպքում, անհպում, հյուրերի և աշխատողների մուտքերի և կոնտակտային տարածքներում, ինչպիսիք են ավտոճանապարհները, ընդունելությունների տեղամասերը, ճաշասենյակներում, վերելակի վայրեջքների մերձակայքում, համոտեսման և խմելու ամբողջ տարածքում և այլն:
- Դիտարկել համընդհանուր զվարճանքի իրերի դադարեցումը, որոնք դժվար է պատշաճ կերպով մաքրել և ախտահանել, ինչպիսիք են տախտակի խաղերը, գրքերը և այլն:

Ֆիզիկական հեռավորության պահպանման ուղեցույցներ

- Առաջնահերթ դարձնել բացօթյա նստատեղերը և եզրաքարերի ընտրությունը՝ փակված միջավայրում հաճախորդների խաչաձև հոսքը նվազագույնի հասցնելու համար: Ռեստորանները, բարերը և գինետները կարող են ընդլայնել իրենց բացօթյա նստատեղերը, եթե դրանք համապատասխանեն տեղական օրենքներին և կանոնակարգերին:
- Մտածել հաճախորդների տեղափոխման, առաքման և ընտրանքների վարման մասին՝ հնարավորության դեպքում: Ձեռքբերման առարկաները պետք է հասանելի լինեն՝ օգտագործելով անվերադարձ ձեռքբերման և առաքման արձանագրություններ:
- Հնարավորության դեպքում վերացնել անձերի միջև շփումն ապրանքների առաքման համար: Նշել սնունդի թողնելու վայրեր՝ բարձր առաքման վայրերից հեռու առաքումներ ստանալու համար: Պահպանել վարորդների հետ առնվազն վեց ոտնաչափ ֆիզիկական հեռավորությունը:
- Հնարավորության դեպքում խրախուսել ամրագրումներն ու նշանակումները, որպեսզի ժամանակ տրվի ախտահանելու ուստի և խմելու տարածքները:
- Խրախուսել, որ հաճախորդները նախօրոք պատվեր կատարեն սահմանափակելու համար հաստատությունում անցկացրած ժամանակի քանակը: Խնդրել հաճախորդներին սպասել իրենց մեքենաների մեջ կամ հաստատությունից հեռու, մինչ սպասում են նստելու համար: Հնարավորության դեպքում զգուշացնել բջջային հեռախոսների միջոցով, երբ նրանց սեղանը պատրաստ է, շփումից խուսափելու համար:
- Կարգավորել հաստատության ներսում առավելագույն զբաղվածության կանոնները՝ դրա չափի հիման վրա սահմանափակելով ներսից մարդկանց թիվը և/կամ ծառայության սեղանների միջև օգտագործելով անթափանց պատնեշներ՝ հաճախորդներին միմյանցից և աշխատողներից պաշտպանելու համար: Բացօթյա նստատեղերի համար պահպանել առնվազն վեց ոտնաչափ ֆիզիկական հեռավորության ստանդարտները, ինչպես նկարագրված է սույն ուղեցույցում:
- Սահմանափակել հաճախորդների թիվը մեկ սեղանի վրա այն հաճախորդների համար, ովքեր խնդրել են միասին նստել: Նույն սեղանի շուրջ նստած նույն խմբի մարդիկ պարտադիր չէ, որ լինեն վեց ոտնաչափ հեռավորության վրա:
- Իրականացնել միջոցառումներ՝ աշխատողների և հաճախորդների/միայնակ խմբերի միջև առնվազն վեց ոտնաչափ ֆիզիկական հեռավորությունն ապահովելու համար: Սա կարող է ներառել ֆիզիկական միջնապատերի կամ տեսողական ցուցանակների օգտագործում (օր.՝ հատակի գծանշաններ կամ նշաններ, որտեղ նշվում է, թե որտեղ պետք է կանգնած լինեն աշխատողները և/կամ հյուրերը):

- Տեղադրել ֆիզիկական խոչընդոտներ կամ բաժանմունքներ ՀԴՄ-ներում, բարերում, հյուրընկալող կայաններում և այլ վայրերում, որտեղ վեց ոտնաչափ ֆիզիկական հեռավորությունը պահպանելը դժվար է:
- Ցանկացած տարածք, որտեղ հյուրերը կամ աշխատողները հերթ են կանգնում, նույնպես պետք է հստակ նշվեն համապատասխան ֆիզիկական հեռավորության վրա: Սա ներառում է դրամարկդի կանգառները և տերմինալները, վաճառատանները, զուգարանները, վերելակները, հյուրընկալող կանգառները և սպասման տեղամասերը և ցանկացած այլ տարածք, որտեղ հաճախորդները հավաքվում են:
- Հնարավորության դեպքում, ուղքով տեղաշարժվողների համար ստեղծել միակողմանի ուղղորդող միջանցքներ և անցումներ՝ նվազագույնի հասցնելու աշխատողների կողք կողքի անցուղարձը:
- Հնարավորության դեպքում հյուրերը պետք է մտնեն այն դռների միջով, որոնք առաջարկվում են բաց կամ ավտոմատացված: Ձեռքերի մաքրումը պետք է լինի այն հյուրերի համար, ովքեր պետք է դիպչեն դռան բռնակներին:
- Հեռացնել սեղաններն ու աթոռները ճաշասենյակներից, որպեսզի հաճախորդների և աշխատողների համար ֆիզիկական հեռավորության վեց ոտնաչափ պահպանվի: Եթե սեղաններ, աթոռներ, տաղավարներ և այլն հնարավոր չէ տեղափոխել, օգտագործել տեսողական/ֆիզիկական ցուցանակներ, որպեսզի դրանք անհասանելի դարձնեն օգտագործման համար, կամ տեղադրել պլեքսի ապակուց կամ այլ տեսակի անթափանցելի ֆիզիկական պատնեշներ՝ հաճախորդների միջև շփումը նվազագույնի հասցնելու համար:
- Չտեղավորել հաճախորդներին բարի նստատեղերին, սուշիի պատրաստման բարերի մոտ և այլ վայրերում, որտեղ նրանք չեն կարող պահպանել առնվազն վեց ոտնաչափ հեռավորություն աշխատանքային տարածքներից/կայաններից:
- Փակել բաց նստատեղերը: Հաճախորդների խմբի բոլոր անդամները պետք է ներկա լինեն նստելուց առաջ, իսկ հյուրընկալողները պետք է միանգամից ամբողջ խմբին սեղանի մոտ տանեն: Հնարավորության դեպքում, հյուրերին խնդրել նստել, այլ ոչ թե կանգնել, որպեսզի խուսափեն ավելորդ շարժումից:
- Հորդորել հաճախորդներին, որ բարում պատվերներ չկատարեն, և փոխարենը հյուրերին ուղղակիորեն սեղանների մոտ հրավիրել: Աշխատակազմը հաճախորդներին պետք է հանձնի պատվերներ սահմանափակելու համար ընդհանուր տարածքում շարժվող մարդկանց թիվը: Եթե հաճախորդները պետք է բարից պատվեր կատարեն, վերակազմավորել տարածքը, որպեսզի բուֆետապանները, մյուս աշխատողները և հաճախորդները կարողանան պահպանել միմյանցից առնվազն վեց ոտնաչափ հեռավորություն:
- Կարգավորել երաժշտության ձայնը, որպեսզի աշխատողները՝ հաճախորդներից հեռավորություն պահելով, կարողանան լսել պատվերները:

- Իրականացնել հերթի կարգը, ներառելով՝ հյուրընկալողի, որը կհիշեցնի հյուրերին հերթ կանգնել ամսվազն վեց ոտնաչափ հեռավորության վրա:
- Սահմանափակել անհատ հաճախորդներին կամ խմբերին սպասարկող աշխատողների թիվը՝ աշխատավարձի և ժամի կանոնակարգին համապատասխան:
- Խրախուսել վարկային քարտերի և անհպում վճարային համակարգերի օգտագործումը:
- Բոլոր աշխատողները պետք է նվազագույնի հասցնեն այն ժամանակը, որի ընթացքում հյուրերը կանգնած են վեց ոտնաչափ հեռավորության վրա:
- Հնարավորության դեպքում ֆիզիկական հեռավորության վերաբերյալ արձանագրությունները պետք է օգտագործվեն ցանկացած գրասենյակային տարածքներում, խոհանոցներում, պահարաններում կամ այլ բարձր երթևեկ ունեցող աշխատանքային տարածքներում:
- Աշխատողների նախնական հերթափոխի հանդիպումներն ու դասընթացները պետք է իրականացվեն վիրտուալ կերպով կամ այն տարածքներում, որոնք թույլ են տալիս աշխատողների միջև համապատասխան ֆիզիկական հեռավորություն: Չի կարելի բաժանել սննդամթերք, ըմպելիքներ, սննդի իրեր և այլն:
- Կարգավորել աշխատողի ընդմիջումները, աշխատավարձի և ժամի կանոնակարգերի համաձայն՝ պահպանելու ֆիզիկական հեռավորության վերաբերյալ ընթացակարգերը:
- Դիտարկել աշխատողներին առաջարկ անելու հարցն, ովքեր պահանջում են պարտականությունների փոփոխված տարբերակներ, որոնք նվազագույնի են հասցնում իրենց շփումները հաճախորդների և այլ աշխատողների հետ (օրինակ՝ որպես գանձապահ կամ հեռահաղորդակցման միջոցով գույքագրումը կառավարելու փոխարեն, գրասենյակային պարտականությունները):
- Փոփոխել գրասենյակային տարածքները, նախասենյակները, ըմպելիքների բարերը, խոհանոցները և աշխատատեղերը, հյուրընկալող կանգառի տարածքները և այլ տարածքներ, որտեղ դա հնարավոր է, որպեսզի հնարավոր լինի ամսվազն վեց ոտնաչափ հեռավորություն պահպանել այնտեղ գտնվող մարդկանց միջև, որոնք ճաշում են, աշխատում, և անցնում տարածք մուտքի և ելքի համար:
- Փակել ընդմիջման սենյակները, օգտագործել խոչընդոտներ կամ ավելացնել սեղանների/աթոռների միջև հեռավորությունը՝ աշխատողներին առանձնացնելու և ընդմիջումների ժամանակ հավաքներից խուսափելու համար: Հնարավորության դեպքում ստեղծել բացօթյա ընդմիջման տարածքներ՝ սովերային ծածկոցներով և նստատեղերով, որոնք ապահովում են ֆիզիկական հեռավորությունը:
- Կարգավորել խոհանոցները՝ ֆիզիկական հեռավորությունը պահպանելու

համար այն վայրերում, որտեղ դրանք գործնական են: Նախատեսել նախապատրաստական աշխատանք կատարել, որ հերթափոխերի հետևից չընկնեք և կրճատվի խոհանոցի աշխատակազմը:

- Թույլ չտալ, որ սննդի պատրաստման աշխատակիցներն հերթափոխի ժամանակ փոխվեն կամ այլ աշխատատեղեր գնան:
- Թույլ չտալ մարդկանց հավաքվել բարձր երթևեկ ունեցող վայրերում, ինչպիսիք են լոգասենյակները, միջանցքները, բարերը, ամրագրման և վարկային քարտի տերմինալները և այլն:
- Պահանջել աշխատողներից՝ խուսափել ձեռքսեղմումները և նմանատիպ ողջույնները, որոնք խախտում են ֆիզիկական հեռավորությունը:
- Աշխատողները չպետք է բացեն մեքենաների կամ տաքսիների դռները:
- Հնարավորության դեպքում, տեղակայել փոխանցման համար օժանդակ նյութեր, ինչպիսիք են՝ դարակաշարերը և տեղեկագրերի տախտակները՝ անձից-անձ շփումները նվազեցնելու համար:
- Կասեցնել այն գործողությունները, որոնք խրախուսում են հյուրերի միջև անցուղարձը ու իրերի համատող օգտագործումը, ներառյալ կարակետ երգելը, բաց միկրոֆոնով ներկայացումներ և այլն:
- Դադարեցնել ծառայությունները և գործողությունները, որոնք աղտոտման տարածման ավելի մեծ վտանգ են ներկայացնում, օրինակ, մրցույթներից, կրակոցներից և այլն:
- Մտածել սահմանափակելու մասին ալկոհոլի չարաշահումը, ինչը կարող է խանգարել հյուրերի համապատասխանությանն այս ցուցումներին:
- Փակել պարերի խմբակները և դադարեցնել այնպիսի ներկայացումներ, ինչպիսիք են երաժշտական կամ պարային գործողությունները, որոնք խրախուսում են մեծ հավաքույթներ:

Լրացուցիչ նկատառումներ համոտեսի սենյակների համար

- Ապահովել մաքուր բաժակ յուրաքանչյուր համոտեսման համար, և հնարավորության դեպքում, չիմել խմիչքներ մի բաժակից, որը հաճախորդն արդեն օգտագործել է (հոտոտվել, համոտեսվել է և այլն):
- Դադարեցնել կոմուկալ աղբարկղերի, դուլյերի, սպիտակների և այլն օգտագործումը, փոխարենը յուրաքանչյուր հյուրի համար տրամադրել անհատական, մեկանգամյա օգտագործման բաժակներ՝ խուսափելու համար հյուրերի հետ շփումից:
- Չդիպչել ըմպելիքի բաժակների վերին մասին գինի, գարեջուր կամ ոգելիչ խմիչքներ լցնելիս:
- Ձեռնարկել այնպիսի միջոցառումներ, որ համոտեսային խմբերի հանդիպումների ժամանակը չի գերազանցվի, որպեսզի նվազագույնի հասցվի տարբեր խմբերի և վայրերի մարդկանց փոխազդումը:
- Դադարեցնել տարբեր տնային տնտեսությունների անհատներին նույն շրջայցի խմբում համատեղող շրջայցերը: Շրջայցի ուղեկցողները պետք է առնվազն վեց ոտնաչափ ֆիզիկական հեռավորություն պահպանեն հաճախորդներից/այցելուներից:

Ինոցելի բնակչության համար անհրաժեշտ է հաշվի առնել լրացուցիչ պահանջներ:

Ռեստորանները, բարերը և գինետները պետք է համապատասխանեն [Cal/OSHA](#) (Աշխատանքի և առողջության պաշտպանության դաշնային գործակալություն) բոլոր չափորոշիչներին և պատրաստ լինեն հետևելու իրենց ուղեցույցին, ինչպես նաև [Հիվանդությունների վերահսկման և կանխարգելման կենտրոնների \(CDC\)](#) և [Հանրային առողջապահության Կայիֆորնիայի դեպարտամենտի \(CDPH\) ուղեցույցին](#): Բացի այդ, գործատուները պետք է պատրաստ լինեն փոփոխել իրենց գործողությունները, քանի որ այդ ուղենիշները փոխվում են:

